

РЕШЕНИЕ

№ 7022

гр. София, 17.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 55 СЪСТАВ, в публично заседание на втори април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА

при участието на секретаря РОСИЦА М. ЛАШОВА
като разгледа докладваното от КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА Гражданско дело № 20231110156316 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 235 от *Гражданския процесуален кодекс*.

Образувано е по искова молба на В. А. П. срещу „Профилактика, рехабилитация и отдих“ ЕАД, с която е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 331, ал. 2 от КТ за присъждане на обезщетение в размер на 38100 лева, представляващо шесткратния размер на последно получено брутно трудово възнаграждение, ведно със законната лихва за забава от датата на предявяване на исковата претенция - 12.10.2023г., до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът твърди, че на 22.12.2022г. между страните бил сключен трудов договор на основание чл.67, ал.1, т.1 от КТ, уговорен като безсрочен на пълно работно време, с основно месечно брутно трудово възнаграждение в размер на 4500 лева и допълнително възнаграждение по клас за прослужено време от 1170 лева. Въз основа на посочения трудов договор ищецът бил назначен на длъжността „директор дирекция“, с код по НКПД 12137008, с място на работа в Дирекция „Финансови и стопански дейности, управление на собствеността и инвестициите“ при ответника „Профилактика, рехабилитация и отдих“ ЕАД. С допълнително споразумение № 14/23.01.2023 г. към трудовия договор било уговорено основно месечно брутно трудово възнаграждение в размер на 5000 лева и допълнително възнаграждение за клас по специалността от 26% в размер на 1300 лева, както и считано от 31.08.2023 г. основното месечно брутно трудово възнаграждение било уговорено в размер на 5000 лева и допълнително възнаграждение за клас по специалността от 27% било в размер на 1350 лева. Твърди, че с писмо с вх. № 337/07.09.2023г. по описа на

ответника приел отправеното от страна на ответника предложение с изх. № 327/31.08.2023 г., съобразно което трудовото правоотношение между страните да бъде прекратено, считано от 15.09.2023г. срещу обезщетение, което ответникът се задължил да изплати в полза на ищеца в размер на шест брутни месечни заплати, изчислени въз основа на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение. Твърди, че с оглед изразеното от него съгласие, трудовото правоотношение било прекратено със Заповед за прекратяване № 21/08.09.2023 г. на основание чл. 331, ал. 1 и ал. 2 от КТ, считано от 15.09.2023 г., като със същата работодателят се задължил да изплати на ищеца размера на обезщетението, посочен в отправеното до ищеца предложение, равняващо се на шесткратния размер на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение, както и седем дни неизползван отпуск за 2023 г., на основание чл. 224, ал. 1 от КТ. Поддържа, че ответникът заплатил единствено сумата за неизползван платен годишен отпуск, като останал задължен за дължимото се на ищеца обезщетение в уговорения размер от шест брутни трудови възнаграждения, въпреки отправената от ищеца покана за плащане, обективирана в заявление с вх. № 392/10.10.2023г., поради което претендира същото в настоящото производство, ведно със законна лихва за забава от датата на предявяване на исковата претенция до окончателното плащане. Прави искане за присъждане на разноски. Представя писмени доказателства под опис.

Ответникът - „Профилактика, рехабилитация и отдиш“ ЕАД, е депозирал в срок отговор на исковата молба, в който изразява становище за неоснователност на предявения иск. Не оспорва, че между страните е сключен трудов договор със соченото от ищеца съдържание, изменен с допълнителни споразумения към същия, твърдения от ищеца факт на отправяне на предложение до последния от страна на ответника относно прекратяване на трудовото правоотношение, приемане на същото от ищеца, както и обстоятелството, че е издал посочената от ищеца заповед за прекратяване. Потвърждава, че в едномесечния срок от датата на прекратяване на трудовото правоотношение не е заплатил в полза на ищеца уговорения размер на обезщетение. Намира, че последицата от неизпълнение на това задължение е възстановяване на трудовоправната връзка в състоянието ѝ преди постигането на съглашението по чл. 331, ал. 1 КТ, с оглед на което поддържа да е отпаднало основаниято за прекратяване на трудовото правоотношение, по арг. от чл. 331, ал. 3 КТ, и съществуващото трудово правоотношение е възстановено.

Твърди, че на 16.10.2023г. след изтичане на едномесечния срок след прекратяване на правоотношението ищецът се явил на работа, а работодателят е подал уведомление до НАП по чл. 62, ал. 5 от КТ с изх. №29388233149001/16.10.2023г., 11:07:03ч., и същото е прието. Посочва, че на 16.10.2023г. на ищеца е връчена Заповед за прекратяване №26/13.10.2023г. на основание чл. 328, ал. 2 от КТ, във връзка с чл. 326, ал. 2 от КТ и сключени договори за управление на дружеството, въз основа на която трудовото правоотношение с ищеца е прекратено, считано от 17.10.2023г., и ответникът е подал уведомление до НАП по чл. 62, ал. 5 от КТ с изх. №29388233149921/17.10.2023г., 12:07:03ч., и същото е прието. По изложените съображения и с оглед отпадане на основаниято за прекратяване на трудовото

правоотношение, поддържа, че е отпаднало правото на обезщетение, поради което не дължи заплащане на претендираното в настоящото производство обезщетение. Представя писмени доказателства. Претендира разноски. Представя писмени доказателства под опис.

С определение № 7790 от 20.02.2024г. и с оглед релевирано от ищеца възражение за злоупотреба от работодателя в писмено становище, депозирано в първото открито съдебно заседание на 13.02.2024г. съдът е указал допълнително на страните, че съгласно чл. 8 КТ съдът е длъжен да изследва дали е налице злоупотреба с право от страна на работодателя с оглед наведените твърдения, както и е указал, че добросъвестното поведение на работодателя се предполага и в тежест на ищеца е да обори презумпцията за добросъвестно, като докаже злоупотреба с право от страна на работодателя и в частност, че възстановяването му на работа е било фиктивно /не е извършвал трудова дейност/, не са спазени изискванията на закона при възстановяване и длъжността към датата на възстановяването е била заета от друго лице. Ответникът може да проведе насрещно доказване. Предоставена е възможност на страните да сочат доказателства.

В ход по същество представителят на ищеца моли искът да бъде уважен като доказан по основание и размер. Обосновава становището си като акцентира на две обстоятелства – добросъвестно поведение на служителя-ищеца, и недобросъвестно поведение на работодателя, изразяващо се в избягване плащането на обезщетението извеждащо се от издаване на втора прекратителна заповед в срока по чл. 331, ал. 3 КТ.

В своята съдебна реч представителят на ответника моли предявеният иск да бъде отхвърлен. Депозира писмена защита по спора, в която обосновава недължимост на вземането поради възстановяване на ищеца на работа ден след изтичане на срока за плащане на обезщетението и при негово лично явяване.

При проверка на материалите по делото, съдът намира от *фактическа страна* следното:

Обявено за безспорно с доклада по делото, който е обявен за окончателен без възражение от страните, че на 22.12.2022г. между страните бил сключен трудов договор на основание чл.67, ал.1, т.1 от КТ, по силата на който ищецът е бил назначен на длъжността „директор дирекция“, с код по НКПД, с място на работа в Дирекция „Финансови и стопански дейности, управление на собствеността и инвестициите“ при ответника. Обстоятелството се доказва от приетия по делото трудов договор и допълнителни споразумения /л.5-6/.

Обявено за безспорно с доклада по делото, който е обявен за окончателен без възражение от страните, че трудовото правоотношение било прекратено със Заповед за прекратяване № 21/08.09.2023 г. на основание чл. 331, ал. 1 и ал. 2 от КТ, считано от 15.09.2023 г., като със същата работодателят се задължил да изплати на ищеца размера на обезщетението, посочен в отправеното до ищеца предложение, равняващо се на шесткратния размер на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение, или сума в размер на 38100.00 лева. Обстоятелството се доказва от представеното предложение

от работодателя до ищеца за прекратяване на правоотношение, неговото приемане от ищеца и издадената след това заповед за прекратяване /л. 7-9/. Заповедта е била връчена на ищеца на 08.09.2023г.

На **10.10.2023г.** ищецът е подал до ответника заявление, в което е посочил, че към 05.10.2023г. са му изплатени само средствата по чл. 224, ал. 1 КТ – обезщетение за неползван платен годишен отпуск за седем дни съгласно заповед за прекратяване № 21/08.09.2023 г., но не и обезщетението по чл. 331, ал. 1 КТ, поради което се иска то да бъде платено.

На 16.10.2023г. ищецът е подал до ответника второ заявление, с което е поискал да бъде възстановен на работа, след като не му е било платено уговореното обезщетение.

Видно от представената справка за актуални трудови договори на ищеца /л.55/ има вписване на сключен трудов договор между страните от **16.10.2023г.**, за което не се спори. За сключването на трудовият договор е подадено уведомление по чл. 62, ал. 5 КТ видно от справка изх. № 29388233149001/**16.10.2023г.** л. 32 от делото.

Със заповед за прекратяване № 26/**13.10.2023г.** правоотношението на ищеца по този втори трудов договор, по силата на който ищецът отново е заемал длъжността „директор дирекция“, е прекратено „поради сключени договори за управление на дружеството“, считано от 17.01.2023г. /л. 33/, като е подадено уведомление по чл. 62, ал. 5 КТ, за които обстоятелства страните също не спорят и се доказва от представените по делото доказателства л. 33-34, л. 56-57. Страните не твърдят и няма доказателства, уволнението да е оспорено от ищеца.

Установява се, че към 25.09.2023г. и към 13.10.2023г. длъжността „директор дирекция“ на Дирекция „Финансови и стопански дейности, управление на собствеността и инвестициите“ при ответното дружество е заемана и от лицето Г. Г. К. За установяване на обстоятелството са представени поименни щатни разписания, а и страните не спорят. Обстоятелството се установява и от показанията на разпитания свидетел.

Като свидетел е разпитана К. Е. Ст.-К. – служител при ответното дружество на длъжност „експерт човешки ресурси“. Свидетелят познава ищеца като бивш служител на ответника. Заявява, че ищецът е бил на работа до септември 2023г., след което на 16.10.2023г., като през времето, когато не е бил на работа, от 15 до 27 септември, никой не заемал неговата длъжност, а след това и към момента, длъжността му се заемала от Г. К.. Установява се от показанията, че на 16.10.2023г. в 8.30 ч. сутринта ищецът се явил при работодателя, носейки заявление за възстановяване. Възстановили го на работа и следобед му връчили втора заповед за освобождаване, като на същия ден свидетелят подал уведомление до НАП за възстановяването. Свидетелят няма представа дали същия ден ищецът е вършил нещо, което влиза в неговите задължения. Ищецът останал на работа, имал кабинет, намиращ се срещу нейната стая. Свидетелят не си спомня ищецът да ☐ е давал да подписва документи. Обяснява, че Г. К. имала отделен кабинет, различен от този на г-н П.. Свидетелят не си спомня г-н П. да е стоял в коридора.

Показанията на свидетеля се ползват с доверие, като дадени от лице, което, макар служител при ответното дружество, възпроизвежда факти, които е възприело лично, като показанията □ се подкрепят от останалите доказателства по делото, поради което съдът ги намира за обективно дадени и се ползва от тях.

С оглед разпределената доказателствена тежест и на основание чл. 176 ГПК са допуснати обяснения на ищеца, който е отговорил по следния начин на поставените от страните въпроси, а именно: че се е явил на работа на 16.10.2023 г. след прекратяване на правоотношението ми; че е бил допуснат до офиса на дружеството; че не е бил допуснат до неговия кабинет на директор; че не е извършвал задължения, които спадат към моята длъжностна характеристика и работа; че са искали да предостави предоставя трудовата си книжка, във връзка с прекратяване на ТПО от 15.09.2023 г. Дадените обяснения се ползват от съда само за неизгодните за ищеца факти, които се установяват с тях. Казано по друг начин, обясненията нямат доказателствена стойност за изгодните за ищеца обстоятелства, че не е бил допуснат до работа и не е извършвал задължения, включени в неговата длъжностна характеристика. Обстоятелството дали ищецът е търсен, за да представи трудовата си книжка, са неотнормими към спора, по която причина е оставено без уважение искането на ответника в последното по делото открито съдебно заседание.

Установява се от извършената служебна констатация на трудовата книжка на ищеца, че същият не е започнал работа при друг работодател към датата на приключване на съдебното дирене.

Софийският районен съд, вземайки предвид материалите по делото и доказателствата, въз основа на вътрешното си убеждение и закона, прави следните **правни изводи**:

В закона е уредена възможност за прекратяване на трудовия договор по предложение на някоя от страните срещу обезщетение, което предложение, ако бъде прието в 7-дневен срок, работодателят дължи на служителя обезщетение в размер на не по-малко от четирикратния размер на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение, освен ако страните са уговорили по-голям размер на обезщетението. Обезщетението следва да се плати в едномесечен срок от датата на прекратяване на трудовия договор и ако това не бъде сторено - основанието за неговото прекратяване се смята за отпаднало.

В разглеждания случай правоотношението между страните е прекратено именно по силата на отправено от работодателя и прието от служителя предложение за прекратяване срещу заплащането на обезщетение в размер на шесткратния размер на последното получено месечно брутно трудово възнаграждение, или сума в размер на 38100.00 лева. Правоотношението е прекратено считано от 15.09.2023г., поради което и срокът за плащане на договореното обезщетение е до 15.10.2023г.

Страните не спорят за наличието на тези предпоставки от фактическия състав, както и че обезщетението не е платено до 15.10.2023г. и ищецът е възстановен на работа.

Спорът на страните се свежда до въпроса дали работодателят е действал добросъвестно при възстановяването на ищеца на работа и следва ли се на ищеца търсеното обезщетение

при все че срокът за плащането му е изтекъл и той е бил възстановен на работа.

Законът е предвидил, че трудовите права и задължения се осъществяват добросъвестно съобразно изискванията на законите, като тази добросъвестност при осъществяване на трудовите права и задължения се предполага до установяване на противното /чл. 8, ал. 1 и ал. 2 КТ/. Заобикаляне на закона е налице, когато с правомерни средства се постига забранен резултат, а злоупотребата с право представлява упражняване на субективното право с цел да се увреди друго лице. Изискването за добросъвестност в хипотеза като тази, означава работодателят да възстанови служителя на работа след изтичане на срока за плащане на уговореното обезщетение по чл. 331, ал. 2 КТ, ползвайки се от работната му сила. Изводът се основава на разбирането, че, за да не плати обезщетението, вероятно работодателят се нуждае от служителя, с когото по-рано е преустановил правоотношения, без значение причината за това. Обратното, поведение на работодателя, целящо да избегне плащането на обезщетение, използвайки знанието си за срока на плащане и разпределението на отговорностите при неговата работа, води до злоупотреба с право.

Изложените принципни разбирания, отнесени към настоящия случай, дават основание на този съдебен състав да заключи, че обезщетение на ищеца се дължи поради злоупотреба с право от страна на работодателя. Съдебният състав достигна до този извод, анализирайки поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства. По-конкретно от тях се извежда, че към датата, на която ищецът е поискал да му се плати договореното обезщетение, у работодателя е съществувало знание, от една страна, че обезщетението не е платено и се дължи до 15.10.2023г., и от друга – че длъжността „директор дирекция“ на Дирекция „Финансови и стопански дейности, управление на собствеността и инвестициите“ при ответното дружество е заемана от лицето Г. Г. К. Знанието на работодателя за тези обстоятелства съществува и към датата на подаване на второто заявление от служителя за възстановяването му на работа с оглед липсата на плащане – 16.10.2023г. Именно към този момент и знаейки, че длъжността се заема от друго лице, работодателят е възстановил ищеца на работа и то на същата длъжност. Същия ден обаче служителят е уволнен и то със заповед, датираща още от 13.10.2023г. – дата, към която срокът за плащане на обезщетението още не е изтекъл. С това си поведение, работодателят показва, че не е имал намерение да плати в срок обезщетението, нито да се ползва от служителя, както и че още преди да го възстанови на работа, работодателят е имал намерение да го уволни. Освен това, работодателят е уволнил служителя поради сключен договор за управление, при знанието, че е извършена промяна на прокуриста на дружеството. Представените писмени доказателства, които не са оспорени от страните, позволяват да се проследи внимателно поведението на работодателя, а от там и да изведе недобросъвестното му поведение, целящо избягване плащането на уговореното обезщетение още към момента на уговорката при знанието, че то може да бъде избегнато, ако служителят бъде възстановен и уволнен отново. Именно въз основа на тези доказателства и изложените мотиви по повод на техния анализ, от който се извежда и поведението на работодателя, този съдебен състав заключава, че когато работодателят знае, че няма да плати уговореното

обезщетение по чл. 331, ал. 1 КТ в рамките на законния срок и с изтичането на срока за плащане на обезщетението ще възстанови служителя, за да го уволни на друго възможно основание, той действа недобросъвестно при възстановяването на ищеца на работа, както е в случая. Тъй като работодателят е действал недобросъвестно, за него не е настъпила възможността да възстанови ищеца на работа, а е останал длъжен да му плати уговореното обезщетението, което не е сторил, тъй като доказателства за плащането няма, въпреки указаната доказателствена тежест, но и доводи за плащане не са наведени.

Горните мотиви не се разколебават от възражението на ответника, че плащане на обезщетението не се дължи, тъй като ищецът е бил възстановен, ерго основанието за плащане е отпаднало както с изтичането на срока за плащане, така и с възстановяването. Както се посочи по-горе, плащане на обезщетението не се дължи, ако то не е платено в едномесечен срок от датата на прекратяване на правоотношението. В този смисъл е правната уредба и съдебната практика. Правоотношението обаче в тази хипотеза се възстановява по аргумент от използвания в закона израз „основанието за неговото прекратяване се смята за отпаднало“. Ето защо, ако обезщетението не е платено, то работодателят следва да възстанови служителя на работа. Възстановяването на ищеца обаче макар да се е случило, е целяло да заобиколи плащането на обезщетението с правомерни средства, щом като още същия ден ищецът е бил уволнен и то със заповед, датираща от един по-ранен момент, към който срокът за плащане на обезщетението още не е изтекъл. Казано по друг начин, работодателят не може да се ползва и позовава на собственото си недобросъвестно поведение и да извлича от него ползи. Освен това, в хипотеза като настоящата – изтекъл срок за плащане на обезщетението и възстановяване на работа при недобросъвестно поведение на работодателя, според този съдебен състав не може да се приеме, че ищецът е лишен от право да получи уговореното обезщетение, защото, макар срокът за плащането му да е изтекъл и да е следвало той да бъде възстановен, то възстановяване реално не е извършено, тъй като служителят е уволнен още същия ден, за което уволнение няма данни ищецът да е знаел предварително.

Изложените по-горе мотиви дават основание предявения иск да бъде уважен в търсения размер, който не е спорен между страните. Вземането се присъжда със законната лихва като акцесорна нему последица.

По разноските

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ищецът има право на направените от него разноски в цялост. Разноски за адвокатско възнаграждение са своевременно претендирани и възлизат в размер на 1500.00 лева адвокатско възнаграждение, плащането на което е доказано /л.44/. Адвокатското възнаграждение не подлежи на намаляване, тъй като е определено под минималния размер съобразно текста на чл. 7, ал. 2, т. 4 НМРАВ, приложим с оглед цената на иска.

По аргумент от чл. 78, ал. 6 вр. чл. 83, ал. 1 ГПК разноските за държавна такса по иска по чл. 331, ал. 1 КТ съобразно размера на уважената част са в тежест на ответника, а именно държавна такса в размер на 1524.00 лева.

Мотивиран от гореизложеното, Софийският районен съд, Второ гражданско отделение, 55-ти състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл.331, ал.2 КТ, „Профилактика, рехабилитация и отдих“ ЕАД, ЕИК, да заплати на В. А. П., ЕГН, с адрес гр. Костенец, ул. „Б.“ №, сумата **38100.00 лева**, представляваща обезщетение за прекратяване на трудовия договор срещу обезщетение със заповед за прекратяване № 21/08.09.2023 г. на работодателя в размер на шесткратния размер на последно получено брутно трудово възнаграждение, ведно със законната лихва за забава от датата на предявяване на исковата претенция - 12.10.2023г., до окончателното изплащане на сумата.

УКАЗВА на ответника, че вземането може да бъде платено по следната банкова сметка на ищеца, посочена от него:

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, „Профилактика, рехабилитация и отдих“ ЕАД, ЕИК, да заплати на В. А. П., ЕГН, сумата от **1500.00 лева** – разноси по делото за адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал. 6 вр. чл. 83, ал. 1 ГПК, „Профилактика, рехабилитация и отдих“ ЕАД, ЕИК ..., да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Софийския районен съд сумата **1524.00 лева** държавна такса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба в двуседмичен срок от датата на съобщаването му на страните.

***ПРЕПИС** от решението да се връчи на страните.*

Съдия при Софийски районен съд: _____